

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118358039
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6118358039.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v spore žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 24/3911, Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpený: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, Bratislava - Staré mesto, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom Q. C. X/A, S., o zaplatenie 749,83 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 41C/99/2018-117 z 23. septembra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žalobca **m á** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd postupom podľa ust. § 274 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) rozsudkom pre zmeškanie vyhovel žalobe, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal titulom náhrady škody zaplatenia sumy 749,83 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 749,83 eur od 20.10.2018 do zaplatenia (výrok I.) a žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). Konštatoval, že v súdnej veci nariadil pojednávanie na deň 23.09.2019, na ktoré sa žalovaný neustanovil, hoci mal doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané dňa 02.08.2019. Podaním zo dňa 23. septembra 2019 žalovaný ospravedlnil neúčast svojjej osoby ako aj svojho právneho zástupcu na určenom súdnom pojednávaní, predmetné ospravedlnenie bolo okresnému súdu doručené v deň konania pojednávania o 06.03 hod., avšak do súdneho registra bolo toto podanie prenesené v čase po pojednávaní, teda súd sa o ňom dozvedel až po jeho uskutočnení. Vzhľadom na čas, kedy bolo predmetné ospravedlnenie doručené súdu nepovažoval okresný súd ospravedlnenie neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu za urobené včas. Žalovaným uvádzané neodkladné pracovné povinnosti a pracovná vyťaženosť jeho osoby ako aj osoby jeho právneho zástupcu v čase termínu pojednávania nepovažoval bez bližšej konkretizácie a najmä ich preukázania za objektívnu okolnosť, ktorá im znemožnila účasť na vytýčenom termíne pojednávania. Na základe splnenia všetkých zákonných predpokladov okresný súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie a žalobe vyhovel. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný a žiadal, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie v zmysle ust. § 274 CSP. Z dôvodovej správy k zakotvenému inštitútu rozsudku pre zmeškanie žalovaného vyplýva, že tento inštitút slúži ako

procesná sankcia za pasivitu žalovaného. V súdnej veci však nemožno konštatovať, že bol v konaní nečinný. Ďalej poukázal na to, že podaním zo dňa 23.09.2019 preukázateľne pred začatím pojednávania ospravedlnil svoju neúčasť ako aj neúčasť svojho právneho zástupcu na nariadenom pojednávaní z dôvodu neodkladných pracovných povinností a pracovnej vyťaženia v tomto termíne ako aj z dôvodu hospodárnosti konania. V ospravedlnení uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a zároveň informoval súd, že súhlasí s prejednaním veci ako aj vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Okresný súd uvedené ospravedlnenie nevyhodnotil ako včasné a ako dôsledok vážnych okolností, pričom o tomto názore súdu sa dozvedel až zo samotného rozsudku. Pokiaľ okresný súd uvedeným spôsobom uvažoval, mal v zmysle čl. 4 CSP per analogiam postupovať inter alia podľa § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne ho upovedomiť, že uvádzané dôvody ospravedlnenia nemieni akceptovať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto neboli naplnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť, návrh žalovaného na zrušenie rozsudku okresného súdu zamietnuť a priznať mu voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Ospravedlnenie žalovaného z neúčasti na pojednávaní konanom dňa 23.09.2019 nebolo urobené včas a z vážnych okolností a boli tak splnené kumulatívne podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 274 CSP. Dôvody neúčasti žalovaného na pojednávaní uvádzané v ospravedlnení, nemožno podľa žalobcu považovať za ospravedlnenie zo závažných dôvodov a rovnako tiež nemožno predmetné ospravedlnenie považovať za včasné, pokiaľ bolo do podateľne súdu doručené v skorých ranných hodinách v deň nariadeného pojednávania a ktoré sa z toho dôvodu objektívne nedostalo do dispozície prejednávajúcej sudkyne. Žiadnej zo sporových strán nebola znemožnená realizácia procesných oprávnení ani možnosť aktívnej účasti na konaní. Rozsudok okresného súdu bol riadnym spôsobom odôvodnený a pokiaľ sa okresný súd nestotožnil s argumentáciou žalovaného, tak uvedené neznamena porušenie práva na spravodlivý proces. Zo žiadneho ustanovenia procesnej úpravy nevyplýva povinnosť súdu oboznamovať stranu sporu o vyhodnotení jej ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní v prípade, ak v nej absentuje návrh na odročenie pojednávania, čo bola aj situácia v prejednávaní veci.

4. Krajský súd ako súd odvolací vychádzajúc z ust. § 356 písm. b/ CSP posudzoval prípustnosť dôvodov odvolania uvádzaných žalovaným a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je z uvedených dôvodov prípustné avšak nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa § 356 písm. b/ CSP odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia.

6. Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a/ na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a/ sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b/ žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

7. Odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie sa pripúšťa len z jediného dôvodu. Ním je, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie. Pod týmto zákonným vymedzením treba rozumieť a/ podmienky osobitne zakotvené pre vydanie tohto druhu rozsudku a tiež aj b/ procesné podmienky (podmienky konania) platné pre každé súdne konanie, za ktorých splnenia môže súd konať vo veci.

8. Osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu, že sa nedostavil na pojednávanie, sú zakotvené v § 274 CSP. V zmysle nich sa vyžaduje a/ aby bola podaná žaloba na plnenie (§ 137 písm. a/ CSP) b/ aby bol žalovaný riadne a včas predvolaný na pojednávanie, včasnosť predvolania na pojednávanie treba vykladať v súlade s § 178 ods. 2 CSP, t. j. predvolanie musí byť doručené žalovanému, resp. jeho zástupcovi spravidla najmenej 5 dní vopred; c/ bol žalovaný v predvolaní na pojednávanie poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, d/ žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, e/ žalovaný svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, e/ žalobca prítomný na pojednávaní podal návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Všetky osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného z dôvodu nedostavenia sa na pojednávanie musia byť splnené práve na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vydaný.

9. Z obsahu spisu v súdnej veci vyplýva, že na základe podanej žaloby Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní podľa zák. č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a doplnení niektorých zákonov vyhovel žalobe vydaním platobného rozkazu z 05. novembra 2018, sp. zn. 30Up/848/2018-0, proti ktorému podal žalovaný odpor, v ktorom sa vyjadril k vecnej stránke uplatneného nároku. Následne Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Žilina na prejednanie podľa CSP, pretože žalobca navrhol, aby sa pokračovalo ďalej v konaní na miestne a vecne príslušnom súde. Po postúpení veci Okresnému súdu Žilina pôvodný právny zástupca žalovaného, Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s.r.o., so sídlom Robotnícka 6, Banská Bystrica, oznámil okresnému súdu ukončenie právneho zastupovania žalovaného (č.l. 84 rub). Okresný súd preto vyjadrenie žalobcu k odporu žalovaného doručoval priamo žalovanému (č.l. 91), žalovaný žiadne ďalšie vyjadrenie k veci nepodal.

10. Okresný súd následne vytýčil na deň 23. septembra 2019 o 11.00 hod. termín pojednávania. V predvolaní na pojednávanie, ktoré bolo doručované žalovanému (č.l. 94) žalovaného poučil o tom, že ak sa na pojednávanie vo veci riadne a včas nedostaví a svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlní, na návrh druhej strany rozhodne o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. Predmetné predvolanie bolo žalovanému doručené 02. augusta 2019 o 13.45 hod. (č.l. 95). Žalovaný elektronicky ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' svojho právneho zástupcu na určenom súdnom pojednávaní písomným podaním zo dňa 23.09.2019, ku ktorému priložil aj plnomocenstvo pre nového právneho zástupcu JUDr. Felixu Neupauera zo dňa 20.09.2019. V uvedenom ospravedlnení sa konštatuje „Žalovaný a jeho právny zástupca si vzhľadom na neodkladné pracovné povinnosti a pracovnú vyťaženosť v tomto termíne ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania), dovoľujú požiadať o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní vytýčenom na deň 23.09.2019 o 11.00 hod. Žalovaný nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a zároveň si dovoľuje informovať súd, že súhlasí s prejednaním veci ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti“. Z potvrdenia o odoslaní predmetného podania (č.l. 107) vyplýva, že uvedené ospravedlnenie bolo odoslané o 05.52 hod. a doručené súdu o 06.03 hod. Podľa úradného záznamu na uvedenom ospravedlnení žalovaného (č.l. 101) v súdnom registri v dokumentoch bolo predmetné podanie zapísané - vložené 23.09.2019 o 14.32 hod. , t.j. po pojednávaní.

11. Okresný súd dospel k záveru, že žalobca napriek tomu, že bol riadne a včas predvolaný na pojednávanie konané dňa 23. septembra 2019 svoju neúčast' na ňom neospravedlnil včas, pokiaľ tak urobil v deň pojednávania v skorých ranných hodinách a svoju neprítomnosť neospravedlnil vážnymi okolnosťami. V tejto súvislosti považuje odvolací súd najskôr za potrebné zaoberať sa účelom inštitútu rozsudku pre zmeškanie (tzv. kontumačného rozsudku). Rozsudok pre zmeškanie je typický inštitút klasického civilného sporového procesu a je myslený ako sankcia za procesnú pasivitu strany sporu. Sankcia spočíva v tom, že súd rozhoduje v neprítomnosti strany, ktorá sa bez včasného ospravedlnenia odôvodneného vážnymi okolnosťami neustanoví na pojednávanie. Inštitút rozsudku pre zmeškanie sleduje nepochybne zefektívnenie a tým aj zrýchlenie súdneho konania v prípade, kedy je strana sporu nečinná a zavinene svojím postupom - svojou nečinnosťou dĺžku súdneho konania predlžuje. Súčasná procesná úprava sporového konania sa usiluje o to, aby donútila strany sporu aktívne konať a postupovať v duchu zásady „nech si každý stráži svoje práva“.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie konané dňa 23.09.2019 doručené už dňa 02.08.2019, teda žalovaný mal dostatočný časový priestor, aby svoju neúčast' na tomto pojednávaní ospravedlnil. Okrem toho, žalovaný splnomocnil právneho zástupcu na zastupovanie jeho osoby v súdnej veci dňa 20.09.2019, teda minimálne v tomto čase mal aj právny zástupca žalovaného vedomosť o súdnej veci. V podanom ospravedlnení a následne ani v podanom odvolaní neuvádza žalovaný ospravedliteľné dôvody, pre ktoré pristúpil k doručeniu podania zo dňa 23.09.2019, ktorým ospravedlňoval svoju neúčast' ako aj neúčast' svojho právneho zástupcu na pojednávaní až v skorých ranných hodinách v deň pojednávania. Aj keď súdna prax ustálila, že podania strán sporu sa považujú za doručené súdu bez ohľadu na to, či sa dostanú do dispozície konajúceho sudcu, vzhľadom na časové súvislosti doručenia ospravedlnenia žalovaného v súdnej veci možno ustáliť, že na jeho strane absentoval dostatok procesnej bdelosti, týkajúci sa včasnosti ospravedlnenia svojej neúčasti na pojednávaní. Aj v prípade, že by v čase pojednávania bolo uvedené ospravedlnenie sudcovi, ktorý vec prejednával, predložené na pojednávaní, nemožno hovoriť o včasnosti ospravedlnenia neúčasti žalovaného na tomto pojednávaní, a to aj s prihliadnutím na dôvody neúčasti. Žalovaný ako dôvod uviedol pracovnú vyťaženosť a hospodárnosť konania s úmyslom nenavyšovať ďalšie trovy s tým, že

zotrval na svojich predchádzajúcich tvrdeniach. Tieto dôvody by podľa názoru odvolacieho súdu ako vážne dôvody pre ospravedlnenie neúčasti žalovaného obstáli, avšak iba v prípade, že by uvedené ospravedlnenie bolo doručené súdu včas. Včasnosť doručenia ospravedlnenia nemožno podľa názoru odvolacieho súdu spájať s momentom začatia pojednávania z neúčasti ktorého sa strana sporu týmto podaním ospravedľuje. Tak, ako strana sporu má zákonom stanovenú minimálnu lehotu, v ktorej by mala byť predvolaná na pojednávanie, aby mala časový priestor na prípravu na toto pojednávanie aj zo strany súdu, je možné žiadať od strán predkladanie podaní v dostatočnom časovom predstihu, aby rovnako súd sa mohol s týmito oboznámiť a tieto vyhodnotiť. Samozrejme, že za včasné podanie môže byť považované aj podanie doručené súdu v čase súdneho pojednávania, avšak musí byť zrejmé, z akého dôvodu strana sporu uvedené podanie urobila až v čase pojednávania, resp. aké dôvody jej bránili urobiť podanie skôr.

13. Vychádzajúc z týchto úvah, krajský súd dospel k záveru, že ospravedlnenie žalovaného z neúčasti na pojednávaní dňa 23.09.2019 nebolo urobené včas, preto ospravedlnenie žalovaného nemožno považovať za riadne ospravedlnenie, ktoré by bol povinný súd akceptovať a pre ktoré by neboli splnené podmienky § 274 CSP pre vydanie rozsudku pre zmeškanie. Krajský súd preto rozsudok pre zmeškanie vydaný okresným súdom potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu voči neúspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

15. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)